

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Bpest élelmezése.*

Forrás: *Világ*

Bp.

1915 III. 5.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

381.631

Hely

Idő

n 1915 n

Személy

Helyszám

Budapest élelmezése

A tanács rendkívüli ülése — Csak a Kormány segíthet — Bevetik az üres telkeket — A pékek panaszkodnak — A hatósági Krumpli — A zsaroló Kofák ellen — Hogy készítik a háborus ételeket?

A főváros tanácsa rendkívüli ülésben foglalkozott az élelmezés kérdéseivel és arra a megállapításra jutott, hogy a közlelmezés dolgában segítség csak attól várható, ha a kormány által a főváros részére kilátásba helyezett gabonamennyiségek beérkeznek. Ezért elhatározta a tanács, hogy a kormányhoz sürgető felterjesztést intéz, hogy az eredetileg kilátásba helyezett háromszáz ezer métermázsá gabonának Budapestre való felküldetése iránt haladéktalanul intézkedjék. Egyben felkérte a tanács a polgármestert, hogy ebben az irányban személyesen is járjon el a kormány-nál, mert a közlelmezési viszonyokon való segítség csakis ettől várható.

A főváros városgazdasági ügyosztálya javaslatot dolgozott ki az üres telkeknek konyhakerti művelés részére való felhasználása dolgában. Hogy ez a javaslat sürgősen és szakszerűen elbiráltassék, a tanács a konyhakerti bizottságot kiegészítette a földművelésügyi minisztérium, a Kertészeti Egyesület, az Országos kiküldendő képviselőivel. A bizottság elnöki teendőinek végzésére Feste-tich Géza gróf alpolgármestert kérte fel, mivel a csoportvezető Bódy Tivadar alpolgármester a közlelmezési ügyekkel egyébként van elfoglalva.

Végül utasítást adott a tanács az illetékes ügyosztálynak, hogy a konyhahulladékoknak hízalásra való felhasználása tekintetében szakszerű javaslatot terjesszen elő.

*

A sütők ipartestületének küldöttsége járt ma délelőtt a városházán, ahol Folkusházy Lajos tanácsost kereste. A küldöttség el akarta panaszkodni, hogy a pékek között a lisztelosztás körül, bizonyos méltánytalanságok történnék, amennyiben nagyobb üzem kevesebb lisztet, kisebb üzem pedig több lisztet kap. Arra akarták kérni azért az illetékes hatósági tényezőket, hogy járuljanak ahhoz, hogy a pékeknek szóló lisztutalványozást az ipartestületre bízzák, mert ez jobban ismeri tagjainak szükségletét. Minthogy azonban ugy a tanácsos, mint Bódy alpolgármester a tanácsban voltak elfoglalva, a küldöttség nem adhatta elő ezt a panaszát, amelyet különben a mai tanácsülésen tárgyalt a tanács.

*

A főváros tanácsa közhírré teszi, hogy 1915 március 8-tól (hétfőtől) kezdve községi burgonya a következő elárúsító-helyeken kapható:

- I. ker.: Döbrentei-téri piac.
- II. ker.: Batthyány-téri vásárcsarnok.
- III. ker.: Flórián-téri piac.
- IV. ker.: Belvárosi fedett vásár (Központi városháza udvarán).
- V. ker.: Hold-utcai vásárcsarnok.
- VI. ker.: Hunyadi-téri vásárcsarnok.
- VII. ker.: Klauzál-téri vásárcsarnok.
- VIII. ker.: Rákóczi-téri vásárcsarnok.
- IX. ker.: Központi Vásárcsarnok idénydiacán a Dunaparton.
- X. ker.: Martinovics-téri piac.

A burgonya kilójának ára 12 fillér. Egy vevő ugyanazon a napon csakis egyszer vásárolhat. Őt

kilogrammnál kevesebbet és tíz kilogrammnál többet nem adnak el. Viszontelárusítók nem vásárolhatnak.

A budapesti rendőrség azt tapasztalta, hogy egyes vásárcsarnoki és piaci árusok a kiírt árnál magasabb árakat szednek élelmicikkekért. Ezért a főkapitányság felkérte a vásárcsarnok igazgatóságát, hogy feltűnő hirdetésben közölje az árusokkal, hogy akik a kiírt árnál magasabb árat szednek, azokat mint zsarolókat a belügyminiszteri rendelet alapján meg fogják büntetni. A főkapitányságnak erre az átiratára a vásárcsarnok igazgatósága a következő hirdetést teszi közzé:

Hirdetés az élelmicikkek árainak helyes kiírásáról.

Az élelmicikkek árainak kiírása (jelzés) a 2361/1914. számú tanácsi határozattal március 19-én elrendeltetett. Mégis tapasztaljuk, hogy árusaink egy része ezt a rendeletet egyáltalán nem vagy csak látszólag, de nem célirányosan és csakis folytonos figyelmeztetés után hajtja végre.

Ezért nyomatékosan figyelmeztetjük a vásárcsarnok árusait, hogy az árakat az áruhelyeken mindenkor ki kell írni (kifüggeszteni) és pedig akár a kiakasztott árjegyzékek alakjában, akár az egyes tartályokra illesztett táblácskákon.

Az árjegyzékek szövegét és a melléjük írt árakat szembeötlően és olvashatóan kell kiírni és azokat szembeötlő helyen kell kifüggeszteni.

A kiírt áraknak egyezniök kell főleg a napi árral (eladási árral), ezért árváltozás esetén az árjegyzékek azonnal kiigazítandók.

Aki az árak kiírását elmulasztja, vagy nem a követelményeknek megfelelő módon és alakban teljesíti, a vásárcsarnoki szabályrendelet értelmében fog büntettetni.

Aki pedig az árjegyzékben kiírt árnál magasabb áron adja el árucikkeit, azt mint zsarolót az 5600—1914. belügyminiszteri rendeletbe ütköző ki-

hágásért a székesfővárosi m. kir. államrendőrség-
nél fogjuk feljelenteni.

Budapest székesfőváros vásárcsarnokainak igazgatósága.

A rendőrség már is figyelmeztette a kerületi kapitányságokat és azok utján az összes rendőr-
őrszemeket, akik a piacokon és vásárcsarnokokban
teljesítenek szolgálatot, hogy fokozottabb mérték-
ben ellenőrizzék ezentúl a kiírásokat; és ha mulasz-
tást tapasztalnak, azonnal tegyenek jelentést. A
főkapitányság által az egyes kerületi kapitányságok
utasítva lettek arra is, hogy a magasabb árat sze-
dők ellen a legszigorubbán eljárjanak.

A nagyközönség nehezen barátkozik meg a
kukorica-, árpa-, rizs- és burgonyaliszttel kevert
buzaliszttal használatával, mert azt nem tudja meg-
felelő módon feldolgozni. Pedig ezekből a kevert
lisztből is jóízű és tápláló kenyeret és tésztaem-
lőt lehet készíteni, olyat, amely a legkényesebb
ízlelést is kielégíti. A husrágásáért miatti a közönség
nagy része a hus élvezetéről egészen lemondott, pe-
dig vannak olyan husrészek is, amelyek konzerv-
gyártás céljaira nem használhatók fel s miután
nagy mennyiségben állanak rendelkezésre, nagyon
olcsók. Ezek a husok is izletesen, jól elkészíthetők,
csak a mi közönségünk, amely eddig ezeket a hus-
részeket egyáltalán nem használta, azoknak készí-
tési módját nem ismeri. A gázművek igazgatósága
elhatározta, hogy nyilvános előadások keretében
fogja bemutatni, hogyan lehet a kevert lisztből jó
és izletes kenyeret és tésztát, egyes husrészekből
pedig a legkülönbözőbb húsféléket sütni, főzteni.
A gázgyár folyó hó 13-ától kezdve minden kedden
és szombaton délután öt órakor IV. Aranykéz-
utca 6. szám alatt levő helyiségében teljesen in-
gyenes előadást rendez, amelyen bemutatják az
összes háborus ételek készítését és azok receptjét
is szétosztják. Az előadásokra csak belépőjeggyel
lehet bemenni. A jegyeket az előadást megelőző
napig az Aranykéz-utcai felszerelő-üzlet díjtalanul
adja ki. A gázgyár, hogy a háborus ételek készí-
tését minél szélesebb körben népszerűsítse, hajlandó
egyesületek és körök számára, ha elegendő érdek-
lődő tag jelentkezik, külön előadást is rendezni.

Drágább lett a kannatej. A fővárosi tej-
nagykereskedők a tej árát március 1-én fel-
emelték. Ennek következtében a kicsinybeli
árúvásárlásnál a nyitott kannatej ára 4 fillérrel
emelkedett.

A közönségnek liszttel való ellátása. A közön-
ségnek liszttel való ellátásában beállott nehézségek
a hatóság intézkedései következtében már elmul-
ban vannak s egy-két nap múlva rend lesz az egész

vonalon. A tegnapi éjszaka és a mai nap folya-
mán a fűszerekek számára a főváros kiadta már az
utalványokat, melyek alapján a malmok a kukor-
icalisztet kiszolgáltatták. E tekintetben semmiféle
zavar nem merült fel. A mai naptól a hatóság a
vendéglősök számára is megkezdte a lisztutalást.
Ahol panasz merült fel, ott a hatóság haladéktala-
nul intézkedik s minden jel arra vall, hogy ez az
utalványozási rendszer a kezdet nehézségein hama-
rosan túl lesz. Egyebekben megemlítjük, hogy ma
már némi buzaliszttal is érkezett a fővárosba, mind-
össze néhány vagon, csekély része annak a 600
vagonra terjedő mennyiségnek, amelyet már a
maga számára biztosított.

A tengeri-dara maximális ára. A tanács, mint
ismeretes, február 28-án a tengeriliszttel legmagasabb
árának megállapítása ügyében hirdetményt bocsá-
tott ki. E hirdetmény kiegészítéséül most a tanács
közönségre teszi, hogy az ó-tengeriből, vagy száritott
tengeriből örölt és emberi élelmézésre szolgáló
tengeri darának legmagasabb ára az előbbi hirdet-
mény szerint a tengeri lisztre nézve megállapított
legmagasabb árral egyenlő, vagyis a tengeri dara
ára Budapest székesfőváros területén 100 kilogram-
monként 44 korona 32 fillér. A tengeri darára
nézve megállapított ez a legmagasabb ár a nagy-
bani kereskedelemben érvényes, a közvetlen fo-
gyasztás céljait szolgáló forgalomban az eladó a
tengeri daráért csakis olyan árat számíthat, mely
a megállapított legmagasabb árnál nem aránytala-
nul magasabb. A legmagasabb árak betartására
vonatkozó büntető rendelkezések a tengeri darára
nézve is kiterjednek. Együttal a közlelmézési ügy-
osztály által kiadott egyik legutóbbi hirdetményben
az 50% rozs és 50% árpaizsiból kevert rozslisztre
nézve közzétett 100 kilogrammonkénti legmagasabb
árát 44 korona 12 fillérről 44 korona 21 fillérré he-
lyesbítették.

Vendéglősök a főváros közlelmézéséért. A
Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Kávésök
Ipartársulata tegnap tartotta választmányi ülését.
Glück Frigyes elnök indítványára elhatározták,
hogy körlevelet intéz az ipartársulat tagjaihoz,
amelyben a legnyomatékosabban felkéri őket, hogy
a készletükben lévő mindennemű élelmécekkel a
legtakarékossabban bánjanak. A körlevél, amelyet
már szét is küldtek, különösen arra hívja fel a
vendéglősök figyelmét, hogy tekintettel az általános
drágaságra és a beszerzési lehetőségek nehézségére,
a meglévő készletek felhasználásával a legnagyobb
takarékosság egyenesen hazafias kötelesség. Arra
kéri tehát a vendéglősöket, hogy *étlapjaik összeá-
llításánál hajtson fel a felesleges tömegételek ké-
szítésével és ériék be 3—4 husfélével, 2—3 főzelék-
félével és egy tésztafélével* és különösen igyekezze-
nek arra, hogy külföldi mintára *egyszerű polgári
ebédeket, illetve vacsorákat honosítsanak meg* a
közönség körében. A körlevél utal a Németországban
a tekintetben már megtett hasonló intézkedésekre.
Az ipartársulat hasonló tartalmu felhívást intézett
az ország összes vidéki ipartársulataihoz, azzal a
kéréssel, hogy a maguk részéről hasonló célú moz-
galmat indítsanak a nagyobb vidéki városok és
községek vendéglőseinek körében.